ליל שבת קודש פרשת דברים ה'תשם"ז

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ח' המדבר ממצות תוכחה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקצר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל) **אף על פי שתוכחה הוא דבר גדול, ומוטל על כל אחד מישראל להוכיח את חברו, כשרואה בו שאינו מתנהג כשורה, כמו שכתוב** (ויקרא י"ט): **"הוכח תוכיח את עמיתך", אף על פי כן לאו כל אדם ראוי להוכיח, כמו שאמר רבי עקיבא** (ערכין ט"ז:): **'תמה אני, אם יש בדור הזה מי שיכול להוכיח', ואם רבי עקיבא אמר זאת בדורו, כל שכן בדור הזה של עכשיו, כי כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו, כי על ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא מוכיחם, כמו כשמונח איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כל זמן שאין מזיזין אותו הדבר, אין מרגישין הריח רע, אבל כשמתחילין להזיז אותו הדבר, אזי מעוררין הריח רע, כמו כן על ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח, על ידי זה מזיזין ומעוררין הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שמוכיחם, ועל כן הוא מבאיש ריחם, ועל ידי זה הוא מחליש את הנשמות שלהם, אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח, אזי אדרבא, הוא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות על ידי תוכחתו, כי התוכחה צריכה להיות בבחינת התוכחה של משה, שהוכיח את ישראל על מעשה העגל, שעל ידי תוכחתו נתן בהם ריח טוב, בבחינת** (שיר השירים א): **"נרדי נתן ריחו", הנאמר על מעשה העגל, עזב לא נאמר, אלא נתן, כמו שפירש רש"י שם, וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה בגמרא** (שבת פח:)**, כי על ידי תוכחה של משה על מעשה העגל, הוסיף ונתן בהם ריח טוב וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.**

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה תוכחה הוא בוודאי מצוה גדולה מאד, ויכולין להדריך בני אדם מדרך המוות לדרך החיים על ידי תוכחה, כי יש הרבה בני אדם שנופלין ונכשלין בעוונות רק מחסרון ידיעה רחמנא ליצלן, שאין יודעים שיש חטא ועוון במה שהם עושים, או שאינם יודעים שיש להם הכח להתגבר על יצרם, אבל כשבא אחד ומוכיח אותם על מעשיהם, על ידי זה מתחילים להבין את חומר החטא, ואיך שיש להם כח להתגבר על יצרם, ואז יכולים להחזיר אותם בתשובה שלימה, אבל

התוכחה צריך להיות באופן הגון, ועל ידי מוכיח הגון, כמו התוכחה של משה רבינו עליו השלום, שהוכיח נשמות ישראל על חטא העגל, והוסיף בהם ריח טוב על ידי תוכחתו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת פ"ח:) על הפסוק (שיר השירים א') נרדי נתן ריחו, עזב לא נאמר, אלא נתן, שמשה רבינו הכניס בהם ריח טוב על ידי תוכחתו, כי כשאחד חוטא הוא גורם ריח רע לנפשו ולנשמתו, אבל כל זמן שאין מעוררים הריח רע, אזי הריח מונח בפינתו, ואינו יוצא למרחוק, אבל מיד שמתחילים לערבב את הריח, על ידי תוכחה שאינו כראוי, אזי הריח מתגבר מאד, ויוצא למרחוק, וגורם סרחון גדול בכל הסביבה, והוא כדוגמת כלי מלא זבל ושופכין, שכל זמן שלא נוגעים בו, אין מרגישים ריחו הרע, אבל מיד שנוגעים בו ומערבבים אותו, יוצא ריח רע לכל הסביבה, ומהו העצה לבטל ריח רע? לשפוך עליו כל כך הרבה בשמים וריחות טובות, עד שתתבטל הריח רע לגמרי, וזה היה התוכחה של משה רבינו עליו השלום, שבא אל נשמות ישראל אחר חטא העגל ואמר להם, "עדיין חביבותא הוא גבן", עדיין הקדוש ברוך הוא אוהב אתכם, ובאלו הדיבורים שפך עליהם בשמים ריחות טובות, עד שכולם התביישו וחזרו בתשובה.

ולכן לפני שרוצים לקיים מצות תוכחה, צריכים להיות בקי איך להוכיח, שלא יבאיש ריח השומע תוכחתו, ולא כל אחד ראוי לזה, וכמו שאמר רב עקיבא בדורו (ערכין ט"ז:), תמה אני יש בדור הזה מי שראוי להוכיח, ואם אמר רבי עקיבא כן בדורו, כל שכן בדור של עכשיו, ולכן כל מי שרוצה ליכנס בענין זה של תוכחה, צריך לדעת איך לשפוך בשמים וריחות טובות על כל השומע תוכחתו, היינו לעורר נשמות ישראל על גודל אהובתם אצל השם יתברך, ואיך שהם חשובים ויקרים מאד בעיניו יתברך, ואחר כך יכולים להראות אותם את חומר החטא והעוון, ולהסביר להם שאין מתאים להם כלל חטא ועוון, כי איך יעשה בן חביב עוולה כלפי אביו, שאוהב אותו כל כך, ובתוכחה כזו בודאי יחזרו נשמות ישראל בתשובה שלימה, ויהיו זכות הרבים תלוי במוכיח הזה.

והנה דרך הצדיקים שיודעים איך להוכיח נשמות ישראל, הם מוכיחים אותם מצד אחד, אבל מצד שני הם גם מלמדים עליהם כל מיני זכויות ומליצות ישרות, וכמו שעשה משה רבינו אחר חטא העגל, שלפני כלל ישראל אמר (שמות ל"ב) אתם חטאתם חטאה גדולה וגו', אבל לפני השם יתברך אמר (שם) למה ה' יחרה אפך בעמיך וגו' (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ב), כי הצדיקים אמיתיים יודעים היטיב את גודל התגברות היצר הרע על נשמות ישראל, ואיך שהם מעורבים בין הגוים ואומות העולם, עד שקליפות הגוים, והמקומות שיושבים בה, גורמים לנשמות ישראל לחטוא חם ושלום, ולכן באותו שעה שהם מוכיחים אותם, גם מלמדים עליהם כל מיני מליצי זכויות, ועל ידי

breslevcity.co.il

זה מחזיר אותם בתשובה, ולכן אשרי הזוכה להיות מקורב אל צדיקי אמת שיודעים איך להוכיח, כי אז יזכה להוסיף חיים על ידי תוכחתם, ולחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים א') **אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה וגו'**, ופירש רש"י, לפי שהן דברי תוכחות, ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז, מפי כבודן של ישראל, עיין שם, ויש להבין, אם משה רבינו רצה להוכיח את כלל ישראל על מעשיהם, אם כן ממה נפשך, אם מספיק לומר התוכחה ברמז, אזי יתביישו גם מהרמז, ואם לא מספיק הרמז, אזי מה מועיל בתוכחתו, וגם למה להזכיר את המקומות של העוונות ברמז, כגון **במדבר בערבה מול סוף וגו'**, ולא את העוונות בעצמם ברמז? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הרי משה רבינו הוא המוכיח ההגון, שיודע איך להוסיף ריח טוב בנשמות ישראל על ידי תוכחתו, וגם לעורר כל מיני זכותים ומליצי יושר על ישראל, ולכן הוכיח אותם בדרך רמז בעלמא, להראות להם שהם כל כך חכמים וחשובים לפני השם יתברך, עד שמספיק להם רמז בעלמא לשוב בתשובה על מעשיהם, שזהו מה שכתוב רש"י **"והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל"**, היינו להוסיף כבוד וגדולה לעם ישראל, שמספיק להם רמז בעלמא לחזור בתשובה, ולא צריכין לפרט ולמנות כל פרט ופרט של החטא עד שיתביישו מאד, ויחלישו דעתם חם ושלום, וכדרך שמוכיחין לאיש חכם, שמיד שמרזמין לו שעשה עוולה, כבר מתבייש ועושה תשובה, וזה לו לחיזוק גדול שלא ביישו אותו לפרט לפניו את החטא, וכעין שאומר רביז"ל (ספר המדות אות בושה סי' כ"ז) נכון באשר ישמע מרעהו דבר כזב, אל יקפוץ ויביישהו, אלא ירמז לו בתנועה, כדי שיכיר כי לא כן הוא, וכן פירשו צדיקים את הפסוק (משלי ט') אל תוכח לץ פן ישנאך, הוכח לחכם ויאהבך, אל תוכיח אדם ותגיד לו "לץ" אתה, כי מיד שישמע שקוראין אותו "לץ", ישנאך, ולא יקבל ממך תוכחה, רק תוכיח אותו ותאמר לו "חכם" אתה, ולא מתאים לך לעשות דבר כזה, ואז כשישמע שקוראין אותו "חכם", יאהבך, וירצה לקבל תוכחתך, ולכן משה רבינו רימז להם את החטאים שעשו, ובזה קיבלו חיזוק ואהבה, שמספיק להם רמז בעלמא לחזור בתשובה, ועל ידי זה עשו תשובה באמת.

וזה אשר רימז להם את המקומות דייקא, כי בזה לימד עליהם זכות, שהמקומות שעברו בהם, הם בעצמם גרמו להם לחטוא, כי עברו בין הגוים ואומות העולם, כמו מדין ומואב, שהיו פחותים וירודים מאד, והם גרמו להם לחטוא, וכן היו במדבר, שהוא מקום שליטת הקליפות, וכמבואר בזוהר הקדוש (בשלח מ"ט:) על הפסוק (דברים ח')

breslevcity.co.il

במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וגו', שהם מרמזים על קליפות קשות ונוראות, וכל אלו המקומות גרמו להם לחטוא, ובזה לימד עליהם משה רבינו זכויות גדולות, כי כל זה הוא התוכחה של המוכיח ההגון, שמוסיף ריח טוב בכל השומעים תוכחתו, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל דיבוריהם הקדושים באהבה ובשמחה, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת דברים ה'תשם"ז

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל, במעשה מבת מלך שנאבדה, מעשה א' דף א', עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, תהלה לאל חי שאנחנו זוכין עוד הפעם להתחיל וללמוד ברבים את ספר "סיפורי מעשיות" של רביז"ל, שהם מסוגלים מאד לעורר בני אדם מן השינה, וכמבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס'), ומספר רביז"ל, **בדרך סיפרתי מעשה**, רביז"ל מתחיל הסיפורי מעשיות במילין אלו, כי כל אדם נמצא בזה העולם ב"דרך", שהוא דרך המתחיל מיום הוולדו עד יום מותו, והוא הדרך המוליך אותו מעולם הזה לעולם הבא, כי נשמתו של אדם ירדה מרום גבהי מרומים, מתחת כסא כבודו יתברך, להיות בזה העולם הגשמי, כדי לקנות לעצמה חיי עולם הבא, וכל זמן שהנשמה שוהה כאן בעולם הזה, היא נמצאה ב"דרך", כי עולם הזה הוא רק כפרוזדור לפני עולם הבא, ועיקר התכלית להגיע אל מחוז חפצו ואל ביתו הנצחי בעולם הבא, ולכן בכל ימי חייו בעולם הזה, עליו להמשיך ולנסוע בדרכו בכל יום ויום, ולרכוש לעצמו תורה ומצוות ומעשים טובים, שיהיו לו לקרן נפלא לעולם הבא, אבל עיקר צרת אדם ששוכח שהוא על הדרך, ונדמה לו כאילו קבוע כאן בביתו בעולם הזה, ולכן רוצה לרכוש לעצמו כסף וכבוד ושאר תאוות רעות, ונשבר מאד כשאינו משיג אותם כרצונו, ואילו היה נזכר שהוא רק ב"דרך", לא היה איכפת לו מהם כלל, רק היה מחיה עצמו מאד עם כל נקודה של קדושת יהדותו שזוכה לחטוף בכל יום, וכמסופר על החפץ חיים ז"ל, שפעם בא עשיר אחד לבקר אותו בביתו, ותמה העשיר מאד, כשראה בבית החפץ חיים ז"ל שולחן פשוט וכסאות

breslevcity.co.il

פשוטים, ואין לו רהיטים אחרים, ושאל העשיר את החפץ חיים ז"ל, איפוא כל הרהיטים שלכם? וחזר ושאל אותו החפץ חיים ז"ל, ואיפוא הם הרהיטים שלכם? ענה ואמר לו העשיר בתמיהה, הרהיטים שלי הם בביתי, כי יש לי בביתי הרבה רהיטים יקרים, אבל כאן אני רק על הדרך, ובוודאי אין עמי כלום... ענה ואמר לו החפץ חיים ז"ל, אני גם כן כאן על הדרך, על הדרך מעולם הזה לעולם הבא, ולכן למה לי רהיטים, אני מכין לעצמי בית עם רהיטים לעולם הבא..., ולכן עיקר הצלחת אדם בעולם הזה, לזכור תמיד שהוא נמצא תמיד ב"דרך", ולעשות כל מה שביכולתו להכין טוב אמיתי לביתו הנצחי לעולם הבא, ואז יחיה חיים טובים ונעימים באמת.

בדרך סיפרתי מעשה, שכל מי שהיה שומעה, היה לו הרהור תשובה, כי על ידי שאדם זוכה להיות מקורב לצדיק אמיתי, ולשמוע מפיו דברי תורה וסיפורי מעשיות ודברי מוסר, על ידי זה זוכה למצוא את דרך התשובה, ולעלות ולהתדבק בו יתברך באמת, כי יש "דרך" התשובה, וצריכין להיות בקי בדרך, ולא לטעות מן הדרך ימין ושמאל, והבקיאות כלולה משני ענינים, בקי ברצוא ובקי בשוב, כי ב' פעמים **בק"י** עולה בגימטריא **דר"ך** (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ו'), **כי מצד אחד צריכין להיות** בקי ברצוא, ולדעת איך לעלות ולהשיג השגות חדשות בכל פעם, ולא לחשוב שכבר השיג הכל, כי לפעמים נכנס באדם ישות וגאוה, ונדמה לו שכבר השיג הכל, וכאילו כבר הגיע לסוף הדרך, ואין לו להמשיך הלאה, אבל הצדיק מלמד אדם דעת, שאף פעם לא השיג את הכל, כי השגות אלקות הם בלי סוף ובלי תכלית, ועל האדם להיות **בק"י ברצוא**, ולהמשיך בדרכו עד שיגיע לחיי עולם הבא באמת.

ומצד שני צריך להיות **בק"י בשוב**, ולדעת שאין שום ייאוש בעולם כלל, ואפילו אם ירד למקום עמוק מאד, ונפל למקום שנפל, עליו לקום ולעשות התחלה חדשה, ולדעת שכן "דרך" החיים, לפעמים עולים ולפעמים יורדים, וזהו רצונו יתברך, לראות איך שיחזיק מעמד ולא יחלש דעתו כלל, אבל גם בקיאות זאת צריכין לקבל מן הצדיק, כי הצדיק מחזק ומעודד אותו שאף פעם לא יתייאש מפני שום דבר שבעולם, ויעשה בכל פעם התחלה חדשה, ולכן כשאדם מקורב אל צדיק אמיתי הוא מקבל שני בקיאות אלו, **בק"י ברצוא ובק"י בשוב**, ואזי הוא הולך **בדר"ך** התשובה, ולכן אמר רביז"ל, **שב"דרך" סיפרתי מעשה שכל מי שהיה שומעה, היה לו הרהור תשובה**, כי על ידי הסיפורי מעשיות של רביז"ל, נכנס באדם התעוררות נפלא להתקרב אל השם יתברך, ולעשות תשובה שלימה, ולהגיע אל תכליתו וביתו הנצחי לחיי עולם הבא.

breslevcity.co.il

וזו היא: מעשה במלך אחד, שהיו לו ששה בנים ובת אחת, ואותה הבת היתה חשובה בעיניו מאד, והיה מחבבה ביותר והיה משעשע עמה מאד, המלך הוא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, והששה בנים הם הששה ספירות, מחסד עד יסוד, שהם מכוונים כנגד ששה סדרי משנה, שהם כלליות תורה שבעל פה, שעל ידם אנחנו יודעים את רצונו יתברך, ואיך לקיים את כל המצוות, ובת אחת, היא הספירה השביעית, שהיא המלכות, אור האמונה, שהיא כנגד עבודת התפילה, שעל ידה זוכים להגיע אל שלימות האמונה, ולהכיר את השם יתברך מכל פרטי הבריאה, לכן היתה הבת חשובה בעיניו מאד, והיה מחבבה ביותר, כי אין עוד דבר המקשר את האדם בהשם יתברך, כמו עבודת התפילה, והיא עיקר הדרך והשער שנכנסים בה אל השם יתברך (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ד), וכל מה שאדם מרבה בתפילה, כן זוכה להגיע אל תבונות התורה, ונפתחים לפניו שערי חכמה העליונה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ט"ו), **ואז זוכה למוחין חדשים, ולהתפלל במוחין יותר זכים,** וכן חוזר חלילה, **ולכן פעם אמר רביז"ל** (ע' ספר פרפראות לחכמה על ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), **מה יש** לאדם לעשות בזה העולם, כי אם להתפלל וללמוד ולהתפלל, כי עיקר ההתחלה הוא על ידי תפילה, שמבקש מהקדוש ברוך הוא שיזכה ללמוד באמת, ואז זוכה לתורה, ולהמשיך על עצמו חן אמיתי, ואז כשחוזר ומתפלל שיזכה לקיים כל מה שלמד, נתקבלין כל תפילותיו ובקשותיו כמו מי שמדבר דברי חן (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), **נמצא שעיקר התקרבות אדם אל השם יתברך, הוא על ידי ששה בנים ובת אחת,** כי הם מרמזים על תורה ותפילה, והם המכינים את האדם לביתו הנצחי לעולם הבא, כי על ידי לימוד גמרא היוצאת ממשה סדרי משנה, בונה לעצמו בית, כי תלמוד **ב'**בלי י'רושלמי **ת'**וספתא ראשי תיבות **ב"י"ת'**, וכן תפילה מכונה בשם בית, וכמו שכתוב (ישעיה נ"ו) כי ביתי בית תפילה, ולכן אשרי הזוכה לעסוק בהם בכל עת, והשם יתברך יזכינו לעסוק בתורה ובתפילה כל ימינו, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת דברים ה'תשם"ז

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ט"ו, המדבר מאור הגנוז שיתגלה לעתיד לבא, וממדת המשפט, עיין שם.

breslevcity.co.il

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), **מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, היינו סודות התורה שיתגלה לעתיד, צריך להעלות מדת היראה לשרשה, ובמה מעלין את היראה? בבחינת משפט, כמו שכתוב** (משלי כט): **"מלך במשפט יעמיד ארץ", וארץ הוא בחינת יראה, כמו שכתוב** (תהלים ע"ו): **"ארץ יראה", היינו שישפוט את כל עסקיו, כמו שכתוב** (שם קי"ב): **"יכלכל דבריו במשפט", היינו שישפוט וידין בעצמו כל עסקיו, ובזה יסיר מעליו כל הפחדים, ויעלה בחינת יראה ברה ונקיה, ותשאר אך יראת השם ולא יראה אחרת, כי כשאין אדם דן ושופט את עצמו, אזי דנין ושופטין אותו למעלה, כי 'אם אין דין למטה יש דין למעלה'** (דברים רבה ה'); **אבל כששופט את עצמו, וכשיש דין למטה אין דין למעלה, ואין היראה מתלבש בשום דבר לעורר את האדם, כי הוא בעצמו נתעורר וכו'**, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה אור הגנוז, שהם סודות התורה שעתידים להתגלות לעתיד לבא, הם בוודאי נמצאים גם עכשיו בזה העולם, רק הם בהעלמה ובהסתרה, כי הם עדיין "גנוזים" מעיני רוב בני אדם, ורביז"ל מגלה לנו איך זוכים גם היום לטעום טעם אור הגנוז, ולדעת מסודות התורה שעתידים להתגלות לעתיד לבוא, והוא על ידי שמעלין מדת היראה לשורשה, היינו שזוכין לברר ולזכך את מדת היראה, עד שלא ישאר לאדם שום יראה משום דבר שבעולם רק ממנו יתברך לבד, כי על פי רוב בני אדם מפחדים משר או מגנבים או מחיה רעה וכיוצא בהם, וזה מחמת שעדיין לא העלו מדת היראה לשורשה, ולכן היראה של מעלה מתלבשת בדברים אלו, והם מפחידים את האדם, אבל כשאדם זוכה להעלות מדת היראה ברה ונקיה, אזי אינו מפחד משום דבר שבעולם רק ממנו יתברך לבד, כי יודע שאין כח לשום בריה להרע לו בלתי רשותו יתברך, ולכן אינו מפחד מהם כלל, רק מפחד מהדר גאונו יתברך, שהוא יתברך שולט ומושל בכל.

והדרך שמעלין את מדת היראה, הוא על ידי משפט, שידין וישפוט עצמו על כל עסקיו, ויבדוק היטיב את כל מעשיו, אם הם הגונים ונכונים על פי דרכי התורה, שזהו עבודת "התבודדות" שלימד אותנו רביז"ל, שיתיישב עצמו היטיב בכל יום בינו לבין קונו, וידין וישפוט עצמו אם מתנהג בכל ענייניו כפי רצונו יתברך, כי על ידי שאדם מוציא כיסופיו ורצונותיו מפיו, ומתוודה לפניו יתברך על כל מעשיו שאינם כהוגן, בזה נעשה "שופט" על עצמו, ומיד שעושה משפט בעצמו, מסלק מעליו כל משפטים ודינים שלמעלה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי שופטים) כשיש דין למטה אין דין למעלה, כי מתי צריכין לעשות דין ומשפט למעלה, כשאין אדם דן

breslevcity.co.il

ושופט את עצמו, ומתנהג במנהג של הפקר בלי חשבון הנפש, אז צריכין להזכיר אותו לעשות תשובה, והדין מתלבש בכל מיני פחדים חיצונים, כגון שר או גנב או חיה רעה, והם מזכירין אותו לעשות תשובה, אבל כשאדם דן ושופט את עצמו למטה, וחוזר בתשובה על מעשיו הרעים, אזי אין הדין צריך להתלבש בשום דבר חיצוני, ואין לו פחד משום דבר בעולם, רק ממנו יתברך לבד, ולכן עיקר העלאת מדת היראה לשורשה, תלוי במדת המשפט ובעבודת התבודדות, שיתבודד כל יום בינו לבין קונו, וישפוט עצמו היטיב על כל דרכיו, ואזי יעלה מדת היראה ברה ונקיה, ולא ישאר לו רק יראת שמים לבד.

וזהו המבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב'), שכדי ללחום עם חרב התפילה, צריכין מדת המשפט, שידין וישפוט כל עסקיו, ואז יודע איך ללחום עם חרב התפילה, ולכבוש כל מלחמותיו, עיין שם, כי כל זמן שאין אדם עושה משפט בעצמו, רק הולך בשרירות לבו, אזי אינו יודע איך להתפלל, או על מה להתפלל, כי קילקול המשפט מעוורים את עיניו, וכל דרכיו נדמים לו כמישור, אבל מיד שאדם זוכה לעשות משפט בעצמו, ומיישר כל דרכיו על פי מצוות התורה, אזי יודע היטיב איך להתפלל ועל מה להתפלל, ואז בוודאי יפעול כל בקשותיו אצלו יתברך, והרב הקדוש רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל אמר, שעיקר המשפט שאדם צריך לשפוט ולדון את עצמו הוא, אם לא גנב או לא גזל את חבירו, ולא נגע בפרוטה שאינו שלו, כי בדבר זה בני אדם מקילין מאד, ונדמה להם שאין בזה איסור, אבל דין פרוטה כדין מאה מנה, וצריכין ליזהר בתכלית הזהירות לא לקחת פרוטה שאינו שלו, ובשידין וישפוט עצמו על זה בכל עת, בודאי ישמור אותו הקדוש ברוך הוא מכל רע, ויזכה לקיים מצוות התורה באמת.

והנה מבואר בב' תורות אלו של רביז"ל, שעל ידי בחינת משפט, ששופט את עצמו בכל דרכיו, זוכה לשלימות התפילה, היינו להתפלל במסירת נפש, ואז כשמגיע למסירת נפש, נעשה כאפס וכאין, כי נתבטל כל גשמיותו לגמרי ואין לו גבול, כשאין לו גבול, אזי יוכל להשיג אור הגנוז וסודות התורה שעתידים להתגלות לעתיד לבא, כי גם להם אין גבול, ואי אפשר להשיג אותם, כי אם על ידי שנתבטל כל גשמיותו, אבל לא כל אדם יכול לזכות מיד לתפילה גדולה כזו, כי הוא דבר גבוה מאד, ולכן צריך כל אחד לכוין בתפילתו, שיקשר עצמו לצדיקים שבדור, כי כל צדיק שבדור הוא בחינת משה, שהוא מקים את המשכן, וכמו שכתוב (שמות מ') ויקם משה את המשכן, וכשמביאים את התפילות להצדיק שהוא בחינת משה, וכמו שכתוב (שם ל"ט) ויביאו את המשכן משה, הצדיק מקים את התפילות, ומזכה את המקורבים אליו להתפלל במסירת נפש באמת, ואז נתבטל גשמיותם, וזוכים לטעום טעם אור הגנוז,

breslevcity.co.il

עוד בחיים חיותם בעולם הזה, נמצא שכל הדברים האלו מקושרים ביחד, על ידי שאדם שופט את עצמו בכל עת, ובפרט בדיני ממונות בינו לבין חבירו, הוא מעלה מדת היראה לשורשה, שאין לו מורא ופחד רק מן השם יתברך לבד, ואז זוכה לתפילה במסירות נפש, ולקשר תפילתו לצדיק שבדור, ואז נתבטל כל גשמיותו לגמרי, וזוכה להשיג סודות התורה שעתידים להתגלות לעתיד לבא, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים א') **ואצוה את שופטיכם בעת ההיא לאמר שמוע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו, לא תכירו פנים במשפט, כקטון כגדול תשמעון, לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלהים הוא, והדבר אשר יקשה מכל תקריבון אלי ושמעתיו**, ויש לומר שכל דברי רביז"ל הנ"ל מרומזים בפסוקים אלו, **ואצוה את שופטיכם בעת ההיא לאמר**, שמשה רבינו צוה כל אחד ואחד מישראל להיות בבחינת **"שופט"**, והוא בכל עת שבא להתבודד ולפרש שיחתו לפני השם יתברך, שזהו **"בעת ההיא לאמר"**, היינו בעת שבא לומר שיחות ותפילות לפני השם יתברך, ומהו עיקר המשפט? **שמוע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו**, היינו בדיני ממונות בין אדם לחבירו, כי בדברים אלו מצוי מאד שיזלזלו בני אדם, ויהיה ניקל בעיניהם, **לא תכירו פנים במשפט, כקטון כגדול תשמעון**, שיהיה חשוב בעיניכם דין של פרוטה כדין של מאה מנה, כפירש"י, כי צריכין ליזהר בממון חבירו מאד, ומה יהיה התוצאות של המשפט שתשפטו את עצמכם בכל עת? **לא תגורו פני איש**, היינו שתעלו את מדת היראה לשורשה, ולא יהיה לכם יראה מפני שום בשר ודם, רק תדעו בידיעה ברה ונקיה **כי המשפט לאלהים הוא**, ואז תזכו גם לשלימות התפילה, היינו להתפלל במסירת נפש, ובלבד שתזכרו תמיד לקשר עצמכם בתפילתכם לצדיקי הדור, שהם יודעים איך להעלות את התפילה למקומה, שזהו **והדבר אשר יקשה מכם**, היינו לבנות את קומת השכינה על ידי התפילה, שזה קשה לכם לעשות, **תקריבון אלי ושמעתיו**, היינו שתקשרו את תפילתכם אלי, ואני אבנה את קומת השכינה על ידי תפילתכם, וכמו שכתוב (שמות ל"ט) **ויביאו את המשכן אל משה** וגו', ויקם משה את המשכן, וכן פעם אמר רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' רצ"ג) **אין אתם צריכים כי אם לתת אבנים וסיד**, ואני בונה מהם בנינים נפלאים ונוראים, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהגיע אל מדת היראה בשלימות, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

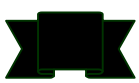

breslevcity.co.il